

Setembre cultural | Actualitzat el 20/02/2020 a les 15:43

Un univers en zel

M. Carme Rafecas ressenya 'Lítica', de Lucia Pietrelli (Males Herbes) | «Ens trobem davant de trànsits sexuals, desamors, violències, bogeries, miralls, mirades... «Ella» ja no pot més amb el seu pensament i llavors desitja ser una planta del bosc»

M. Carme Rafecas ressenya 'Lítica' (Males Herbes), de Lucia Pietrelli

De *Lítica* (Males Herbes, 2019) podríem dir-ne prosa poètica, novel·la psicològica... que es fa líquida i impersonal de tan humana (universal) com és la mirada entre l'ego i l'altre. Hi ha una tensió constant en el contingut, i alhora una poesia imparabile i desbordada. La narradora avança amb ritme de frases breus i es manté submergida en un espai de surrealisme permanent.

Lucia Pietrelli ha construït un lloc amb material simbòlic per mirar endins del cos i pensar les relacions alhora, tant personals com veïnals. Sembla un món animista on el bosc és una persona a qui explorar, una heura és la companya d'habitació de dues germanes, i la boira són dos que fan l'amor i s'acaben reequilibrant en la fosca de la nit. Hi ha una fascinació pel cos, i també per la imaginació: *el somni era la terra més llunyana que coneixíem, on bombejar sang sense desvetllar el cos.*

El lloc que ha creat l'autora és la frontera entre un poble petit i el bosc que té al costat. És la casa que hi ha en aquesta línia entre la norma i la salvatgia, la realitat i el somni, la persona i l'animal.

A la casa hi viuen quatre dones. L'àvia que parla de la mort. La mare que sosté la llar mentre s'entén amb el fuster del poble. El pare absent que ni tan sols arriba a ser un personatge. La germana petita que és verge, que fa d'ombra i parla en primera i en tercera persona per transmetre al lector els successos i la poesia del lloc. I «Ella» és la protagonista, la germana gran que actua des d'una obsessió desenfrenada, el desig de ser una altra cosa i el crit d'impotència que esdevé aquest relat. Una boja a ulls de tothom.

Ens trobem davant de trànsits sexuals, desamors, violències, bogeries, miralls, mirades... «Ella» ja

no pot més amb el seu pensament i llavors desitja ser una planta del bosc. Concep les relacions com ferides inherents al fet d'haver nascut humana. Com abolirà el pensament? La seva germana li explica llegendes de dones que habitaven un lloc i que parien i que es morien. En aquesta novel·la tot és animal i tot és parir. S'hi parla de gegants que ens esquerden el cervell i *taquen la puresa amb petjades fondes*, d'engendrar pensament en un univers en zel.

Sentir indiferència amb la mort d'una àvia desmemoriada i prestar atenció a un home-estàtua. Fer l'amor a la paret d'un cementiri, cavalcant l'inici de tot final. Reaccionar metòdicament contra l'home infidel que pensa en la carn d'Ella i no en els seus ossos. Aquestes són algunes de les «contradiccions» dels personatges, que parlen de ni més ni menys que la humanitat.

Un bosc embolcalla aquesta novel·la freda, fosca i brillant. Dues branques són cames i el buit boirós entre elles és un ventre sense fetus. Com aquesta, a cada línia s'haurà de desxifrar la bellesa d'una comparació. Caldria un nou llibre per analitzar-les una a una, però potser en tindrem prou amb el pensament, que si bé és l'enemic d'algun personatge de *Lítica*, també pot ser un refugi, com la seva lectura.

Cada capítol és un afluent de tabús trencats, de pensament agressiu, d'imatges i accions que es presenten com en un pla oníric fins que t'adones que és la vida i la Terra i el pa de cada dia. Tot passa en un poble amb el nom mig esborrat al rètol de l'entrada, com els personatges femenins que habiten la casa de la frontera, dels quals no sabem el nom. Un poble petit i dones. Em sonen, aquests sense nom, però potser també parlen de la universalitat d'un món rural, d'una ombra familiar, d'una relació de gel o de pedra, d'una bogeria i d'una ment a tot gas. Passeu, passeu, i toqueu el fons del llac en l'univers de les noies «estranyes».